

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προσαρμογή της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση [όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία (ΕΕ) 2018/2002] και του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [Διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης], λόγω της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση»

[COM(2018) 744 final — 2018/0385 (COD)]

(2019/C 159/11)

Γενικός εισηγητής: ο κ. **Séamus BOLAND**

Αίτηση γνωμοδότησης	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 15.11.2018 Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 26.11.2018
Νομική βάση	Άρθρα 192 παράγραφος 1, 194 παράγραφος 2 και 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο τμήμα	Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές και κοινωνία των πληροφοριών
Απόφαση του Προεδρείου	11.12.2018
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	23.1.2019
Σύνοδος ολομέλειας υπ' αριθ.	540
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	106/0/0

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση για την τροποποίηση της νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά με την ενεργειακή απόδοση, δεδομένου ότι οι αλλαγές επιβάλλονται από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ.

1.2. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ότι οι αλλαγές είναι τεχνικού χαρακτήρα και εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η νέα ΕΕ με 27 μέλη θα συνεχίσει τα σχέδια για εφαρμογή της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ για την ενεργειακή απόδοση και του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης.

1.3. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της διότι οι προτεινόμενες αλλαγές δεν θα επηρεάσουν την περαιτέρω δρομολόγηση οδηγιών για την ενέργεια, όπως επισημαίνεται στη δημοσίευση της πολιτικής συμφωνίας του Ιουνίου 2018.

1.4. Η ΕΟΚΕ συνιστά να ενθαρρύνει η ΕΕ το Ηνωμένο Βασίλειο, μετά το Brexit, να ευθυγραμμιστεί με τους στόχους που περιέχονται στη σχετική συμφωνία και ορίζονται από την οδηγία.

1.5. Η ΕΟΚΕ συνιστά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δεσμευθεί για τη θέσπιση ολοκληρωμένης ευρωπαϊκής στρατηγικής για την επικοινωνία, η οποία να διασφαλίζει, ως ζήτημα προτεραιότητας, την τήρηση των στόχων της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση και του κανονισμού για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης, ιδίως μετά το Brexit.

⁽¹⁾ Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

1.6. Η ΕΟΚΕ συνιστά με έμφαση ότι η ΕΕ πρέπει να αξιοποιήσει κάθε ευκαιρία για να ενθαρρύνει τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στην επίτευξη των στόχων ενεργειακής απόδοσης, περιλαμβανομένης της διαδικασίας τροπολογιών, όπως απαιτείται από το Brexit.

1.7. Η ΕΟΚΕ συνιστά στην Επιτροπή να φροντίζει ώστε να μην υπάρξουν ανεπιθύμητες συνέπειες όσον αφορά τον προϋπολογισμό ή τα ανθρώπινα δικαιώματα ως αποτέλεσμα των εν λόγω αλλαγών.

2. Πλαίσιο

2.1. Η οδηγία της ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση και ο κανονισμός για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης είναι ουσιώδη εργαλεία που διασφαλίζουν ότι η ΕΕ εκπληρώνει τις δεσμεύσεις της για την επίτευξη των στόχων ενεργειακής απόδοσης μέχρι το 2030 και, ως εκ τούτου, τηρεί τις περιβαλλοντικές δεσμεύσεις που ανέλαβε στο πλαίσιο διαφόρων διεθνών συμφωνιών.

2.2. Κατά την προετοιμασία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την τροποποίηση της νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά με την ενεργειακή απόδοση και τον κανονισμό για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης.

2.3. Η αναγκαιότητα της υπό εξέταση πρότασης απορρέει από το γεγονός ότι τα στοιχεία σχετικά με την κατανάλωση ενέργειας που περιγράφονται στην αναθεωρημένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση και στον κανονισμό για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης βασίζονται σε μια Ένωση 28 κρατών μελών και, ως εκ τούτου, πρέπει να τροποποιηθούν ώστε να αντικατοπτρίζουν τη νέα Ένωση των 27 μελών.

2.4. Η πρόταση δεν θα επηρεάσει τους στόχους της ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση, όπως αναφέρεται στην πολιτική συμφωνία του Ιουνίου 2018, στην οποία υπογραμμίζεται η δέσμευση για την επίτευξη του στόχου του 32,5 % για το 2030.

3. Ιστορικό

3.1. Στις 23 Ιουνίου 2016, κατόπιν δημοψηφίσματος για την ιδιότητά του ως μέλους της ΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας ψήφισε να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η απόφαση αυτή συμπεριλαμβάνει το έδαφος του Γιβραλτάρ.

3.2. Στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι, εάν δεν τροποποιηθεί η ημερομηνία μέσω κυρωμένης συμφωνίας αποχώρησης, το σύνολο του πρωτογενούς και του παράγωγου δικαίου της Ένωσης θα παύσει να ισχύει ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο από την 30ή Μαρτίου 2019 («ημερομηνία αποχώρησης»). Από τη στιγμή εκείνη το Ηνωμένο Βασίλειο θα καταστεί τρίτη χώρα.

3.3. Η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση αποσκοπεί στην επίτευξη ενός στόχου ενεργειακής απόδοσης της τάξης του 32,5 % για το 2030 και απαιτεί από τα κράτη μέλη να καθορίσουν ενδεικτικές εθνικές συνεισφορές ενεργειακής απόδοσης.

3.4. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη οφείλουν να συνεκτιμήσουν τις προβλέψεις κατανάλωσης ενέργειας της Ένωσης.

3.5. Η πρόταση παραπέμπει στον κανονισμό για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης, η οποία απαιτεί επίσης από τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη την ενεργειακή κατανάλωση κατά το 2030 για τον καθορισμό της συμβολής τους στην επίτευξη του ενωσιακού στόχου του 2030.

3.6. Δεδομένου ότι ο κανονισμός για τη διακυβέρνηση επαναλαμβάνει τις απόλυτες τιμές που περιλαμβάνονται στην οδηγία για την ενεργειακή απόδοση, οι τιμές αυτές πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως.

3.7. Προβλέψεις της ΕΕ δείχνουν ότι η κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας το 2030 δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 1,273 δισεκατ. ΤΙΠ (εκατομμύρια τόνοι ισοδύναμου πετρελαίου) και η τελική κατανάλωση ενέργειας να μην υπερβαίνει τα 956 εκατομμύρια ΤΙΠ. Αντίστοιχες προβλέψεις για την ΕΕ των 27 μελών ορίζουν ότι η κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 1,128 δισεκατ. ΤΙΠ και η τελική ενεργειακή κατανάλωση δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 846 εκατ. ΤΙΠ.

3.8. Οι αρχές της επικουρικότητας (άρθρο 5 παράγραφος 3 ΣΕΕ) και της αναλογικότητας (άρθρο 5 παράγραφος 4 ΣΕΕ) τηρούνται πλήρως, δεδομένου ότι η υπό εξέταση πρόταση επιδιώκει κυρίως τεχνικές αλλαγές που δεν επηρεάζουν την ισχύουσα νομοθεσία.

3.9. Έχει ήδη γίνει δεκτό από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη ότι αυτές είναι αναγκαίες τεχνικές τροποποιήσεις που θα επιτρέψουν στη νέα Ευρωπαϊκή Ένωση των 27 να επιτύχει τους στόχους που περιέχονται στις σχετικές οδηγίες.

4. Παρατηρήσεις της ΕΟΚΕ

- 4.1. Είναι σαφές ότι η υπό εξέταση πρόταση επιδιώκει την απαραίτητη τεχνική τροποποίηση της νομοθεσίας για την ενωσιακή ενεργειακή απόδοση και τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης, ως αποτέλεσμα της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- 4.2. Λαμβάνοντας υπόψη τις πρόσφατες γνωμοδοτήσεις της ΕΟΚΕ σχετικά με τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης ⁽³⁾ και σχετικά με την αναθεώρηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση ⁽⁴⁾ (κ. Manolitu), είναι επίσης σαφές ότι όλες οι συστάσεις που περιέχουν παραμένουν έγκυρες και πρέπει να προωθηθούν σθεναρά από την ΕΟΚΕ.
- 4.3. Μολονότι δεν αμφισβητείται ότι η πρόταση δεν έχει καμία σχέση με ευρύτερα θέματα όπως ο προϋπολογισμός ή τα ανθρώπινα δικαιώματα, παραμένει αναγκαίο να εξασφαλιστεί επαγρύπνηση στον τομέα αυτό, έτσι ώστε να μην υπάρξουν ανεπιθύμητες συνέπειες, είτε δημοσιονομικές, είτε στον τομέα των ανθρώπινων δικαιωμάτων.
- 4.4. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας τηρούνται πλήρως.
- 4.5. Αν και η πρόταση αποσκοπεί στην τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας για την ενέργεια και οι ισχυρές δεσμεύσεις για ορισμένους στόχους συνεχίζουν να ισχύουν, πρέπει να σημειωθεί ότι το αποτέλεσμα ενδέχεται να επηρεαστεί από τη βούληση ή μη του Ηνωμένου Βασιλείου να συνεχίσει να επιδιώκει τους ίδιους στόχους με τα 27 κράτη μέλη.
- 4.6. Εν προκειμένω, η ΕΟΚΕ συνιστά να θεσπιστεί ισχυρή στρατηγική επικοινωνίας ώστε να μην υπάρξει σύγχυση μεταξύ των ενδιαφερομένων λόγω Brexit, συγκεκριμένα, όσον αφορά τη δέσμευση και την υλοποίηση των σχεδίων που έχουν ήδη συμφωνηθεί μεταξύ των κρατών μελών έτσι ώστε να επιτύχουν ορισμένους στόχους ενεργειακής απόδοσης.
- 4.7. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι οι προτεινόμενες αλλαγές είναι τεχνικής φύσης και δεν απαιτείται η διενέργεια δημόσιας διαβούλευσης· ωστόσο, συνιστά επίσης σθεναρά να αξιοποιηθούν όλες οι ευκαιρίες για τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στην υποστήριξη των σχεδίων εφαρμογής που πρέπει να θεσπίσουν οι κυβερνήσεις.
- 4.8. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει την αναγκαιότητα αυτών των τεχνικών αλλαγών και πιστεύει ότι θα ενισχύσουν την εφαρμογή της οδηγίας.
- 4.9. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η προσωρινή συμφωνία του Ιουνίου 2018 όσον αφορά την αναθεώρηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση δεν θα επηρεαστεί από την υπό εξέταση πρόταση απόφασης.
- 4.10. Εκτός από την ανάγκη να διασφαλιστεί μια επικοινωνιακή στρατηγική ώστε να εξαλειφθεί τυχόν σύγχυση σχετικά με τη συνεχή εφαρμογή των οδηγιών, η ΕΟΚΕ είναι πεπεισμένη ότι η πρόταση δεν θα επηρεάσει ουσιαστικά τα σχέδια των κρατών μελών για την επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων.

Βρυξέλλες, 23 Ιανουαρίου 2019.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής
Επιτροπής
Luca JAHIER

⁽³⁾ EE C 246 της 28.7.2017, σ. 34.

⁽⁴⁾ EE C 246 της 28.7.2017, σ. 42.